

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések Arszabály szerint.

A mi ellenségeink.

Tessék figyelemmel kíséreni a szabadkőműves, a zsidó meg a jakabujságokat. Vajjon bántják-e a protestánsokat, bárminő egyházfegyelmi határozatokat hoznak is? Nem! Velük szemben elismerik, hogy nincs az egyház belügyeihez közük.

De ezt nem azért teszik ám, mintha nagyon rokonszenveznének a Krisztust-imádó protestánsokkal, hanem csak azért, mert ez a viselkedésük belevág taktikájukba. Osszeveszteni és a két veszekedő között örülni, a két veszekedőt kizsákmányolni, a két veszekedő fölött maguknak biztosítani a hatalmat.

A katolikus temetési fegyelmi szabályok ellen naponkint örjögnek a Jakabok és szövetséges társaik. Amde szóltak-e a Jakabok a protestánsoknak Tordán hozott határozata ellen, mely szerint nem engedik protestáns temetőbe eltemetni az olyan halottat, melynek hozzátartozói a lelkes elutasításával polgári temetéssel akarják a holtat elföldelni.

Ezen határozatuk teljesen jogos. Amde hoznának csak ilyen határozatot a katolikusok, majd bögnének, viczorognának a Jakabok és szövetséges társai.

Ezen határozat meghozatala alkalmából azonban kitérünk más valamire is. Mi, katolikusok, elismerjük a protestánsok jogát az említett határozat meghozatalához. Végtére is minden testületnek kell jogának lennie, hogy az alapszabályait el nem fogadó tagokat a maga kebeléből kizárhassa, vagy jogaik érvényesítését felfüggeszse, amíg a szabályoknak magukat alá nem vetik.

De a mikor a protestánsoknak ezt a jogát elismerjük, akkor azt követeljük, hogy ők is ismerjék el a katolikus egyház jogát, hogy a maga engedetlen híveivel szemben fegyelmi jogot gyakoroljon. A kölcsönös tiszte-

let és a mindenkint megillető vallás-szabadság elve kívánja ezt. Hazánkban azonban mindig van egy pár ember, a ki nem tud meglenni vallási háborúság nélkül. Balassagyarmaton valami protestáns gyülekezet volt, a programhoz tartozott, hogy a vallási béke épületére csóvát vessenek. Arról volt szó, hogy X. Pius pápa házassági rendelete folytán a nem katolikus templomban kötött vegyes házasságokat Magyarországon a katolikus egyház nem tekinti egyháziilag érvényes házasságoknak és az ilyen házasságokból származó gyermekeket egyháziilag törvényes születésűeknek nem veszi. Szóval a katolikus egyház a protestánsoknál kötött házasságot egyszerűen egyenlőnek tartja a polgári házassággal, melyet egyháziilag utólag meg nem áldottak.

Nem tudom mi sérelmeset látnak a protestánsok ebben a rendeletben. A nálunk kötött házasság állami érvényességét és magánjogi következeit ez a rendelet nem érinti. Azt sem tiltja, nem is tilthatja, hogy a protestáns pásztorok az előttük kötött házasságot a maguk törvényei szerint egyháziilag is érvényes házasságnak ne tekintsék. De viszont a protestáns gyülekezet sem irhatja elő a katolikus egyháznak, hogy mikor legyen köteles valamely házasságot egyházi erejűnek elismerni. Nincs joga azt kívánni, hogy a katolikus egyház egyenlő joghatálynak vegye az egyház törvényei szerint kötött házasságot az egyházi törvények ellenére kötött házassággal.

A protestánsok az a része, amely a pápai rendeletben vallási sérelmet lát, vagy nem érti meg ezt a rendeletet, vagy pedig mindenáron felekezeti békétlenséget akar. A protestánsok Magyarországon egyenjogúak a katolikusokkal, békés egyetértésnek föltétele az, hogy egymás dolgaiba ne avatkozzanak. A protestánsok tartásuk meg a maguk szabályait és hagyják a katolikusoknak is a magukét.

Es akkor béke lesz, Vagy ne legyen béke? Annak csak egy harmadik fog örülni, Az a harmadik pedig bizonyára nem a keresztény lesz.

A vármegye közutai.

Sztankovics György, állami főmérnök a vármegyei közutaknak 1908-dik évben történt kiépítéséről a következő jelentést terjesztette a vármegye közigazgatási bizottsága elé.

A törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő. A folyó évi fentartási kavics szállítása folyamatban van, több utszakaszon befejeztetett és bizottságilag felülvizsgáltatott.

Az általán terítéssel kapcsolatos hengerelési munka kötő- és fedőanyag hiánya miatt ezideig még megkezdhető nem volt.

Az előirányzott utépítések közül ez ideig befejeztetett: a regőcei vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 102 km. hosszban, a topolya-bajszai törvényhatósági közut 5625 km. hosszban, a tiszakálmánfalvai vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 0803 km. hosszban, a kátyi vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 108 km. hosszban, a zombor-palánkai törvényhatósági közut Bácsóváros-Boróc között 48 kilométer hosszban, összesen 1333 km. hosszban.

A kőanyagok beépítése és behengerelese folyamatban van: 1. a tisztaistvánfalvai vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közuton 0608 km. hosszban; 2. az apatinszombosi törvényhatósági közut Szond és a gombosi rév között 43 km. hosszban; 3. a militics-gombosi törvényhatósági közut Gombos vasuti és rév állomás között 06 km. hosszban; 4. az ujvidék-szegedi törvényhatósági közut Obecse és Péterréve között 94 km. hosszban; 5. az ujvidék-szegedi törvényhatósági közuton magyarkanizsai határban 58 km. hosszban; 6. a csávoly-katymári törvényhatósági közuton Katymár község határában 33 km. hosszban; 7. a baja-mélykúti törvényhatósági közut Baja és Csávoly között 36 km. hosszban. Mindössze 27608 km. hosszban.

Az állami beruházási hitel terhére 1908. évben kiépítendő törvényhatósági közutakra vonatkozó tervek és költségvetések nagyrészt elkészültek és jóváhagyás végett felterjesztettek.

Az ujvidék-szegedi törvényhatósági közut Ada és Zenta között összesen 13 km. hosszban való kiépítésére vonatkozó helyszíni bejárás múlt hó 12-én kedvező eredménnyel megtartott.

1908. július hó 12-én, vasárnap d. u. 6 órakor **Football Mérkőzés lesz**
a Zombori-uti pályán

a Ferencvárosi Torna-Klub (Magyarország legjobb csapata) és a „Bácska” Szabadkai Atletikai Klub között.

HELYÁRAK: Ülőhely 1 korona. Állóhely 40 fillér. Diákjegy 20 fillér.

463-5-4

Fedett ülések.

Villamos közlekedés.

szegyet vernek a földbe, hogy a halott ne járjon haza. A temetőben, miután a sirba eresztették és elbucsztak tőle, eserepeket tesznek a szemére, hogy ne láthasson és ne irigyelhesen semmit. Mindkét kezébe két águ fűcskát tesznek, mely a Messiás jöttökör, mikor minden halott fel fog támadni, erős villává lesz, melynek segítségével a halott könnyen kikelhet a sírjából. Ez okból nem szegedik le a koporsót, s a sírt nem ássák mélyre.

A halott eltakarítása után hozzátartozói nyolc napig világot gyujtanak ott, a hol meghalt, s ugyanoda egy pohár vizet s törülközőt tesznek, hogy a halott lelke, a testet keresni haza járva, megmosdhasse.

Az új pár esküvő után hamuval behintett sült tojást fogyaszt el közösen, hogy boldogságuk közepett se feledkezzenek meg a halálról. A halott hozzátartozói is esznek a temetés után.

Ha a házi-kutya meglátja a „Malche moveszt“, (a halált) vonít, s ez halálfélelmet jelent.

Ha a meghaltak ellensége a szobába lép, a tetem fogai vérezeni kezdenek. Ekkor a halottól az ellenség nevében bocsánatot kérnek.

Ha a vízbefutlat arccal lefelé találják meg, pókolba megy.

A férjétől elváltan élt asszony elküldi egy öreg rokonát egy másik öreg rokona sírjához, hogy az elhalt fordítsa az elváltra egy bizonyos özvegy ember figyelmét, hogy ez választassa el férjétől és vegye el.

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a múlt tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynegyed hold akácokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvetetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-25

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

SPORT.

> A „Ferencvárosi Torna Club.“ A vasárnapi mérkőzésre teljes első csapatát küldi le, amely kontinentális mérkőzésein veretlen. A csapat játékosai a következők: *Fritz*, kapuvédő, biztos szemű és gyors kezű játékos, akinek nagy része van abban, hogy csapata sorra győzte le a belföldi és külföldi csapatokat.

Rumbold, jobb hátvédő, „a legjobb magyar hátvéd“ ezt a címet a közönség és a sajtó juttatta neki egyhangu elismeréssel. Hatalmas rugásai vannak, amelyek Budapesten már népszerűvé váltak „Rumbold-rugás“ néven. Hatszor játszott a legjobb magyar játékosokból kiválogatott reprezentatív csapatban.

Manglitz, bal hátvédő, háromszoros reprezentatív játékos; a tavaszi szezonban nagyon szép játékokat produkált, rendkívül erős testalkatú játékos.

Veinber, jobb fedező, kitűnő futó; a közönség ítélete szerint az egyik legjobb magyar fedezetjátékos, a válogató bizottság azonban érthetetlen módon mindig mellőzte.

Bródy, közép fedező, hatszoros reprezentatív játékos; leghelyesebb jellemzés rá nézve, hogy „mindenütt ott van.“ Különösen a cseh reprezentatív csapat ellen produkált gyönyörű játékokat. Precíz labdaleadásai vannak.

Gorszky, bal fedező, már tízszer játszott a magyar válogatott csapatban. Kitűnően helyezkedik és pompás fejjátéka van.

Szeitler, jobbszélső csatár; egészen fiatal

és nagyon szimpatikus játékos, nyugodt, fair játékaról híres, jó futó.

Veisz, jobbszélső csatár, hatszoros reprezentatív játékos; csodás lábtechnikája van s kiváló goal lövő, 18 mérkőzésen 25 goalt lőtt, a Spártának (Prága) egymaga négy goalt lőtt.

Koródy, középső csatár; háromszor játszott a válogatott csapatban, mesés kiszökéseiről híres, mint „repülő csatár.“ Kitűnő labdaelosztása van. A legjobb magyar középső csatár.

Schlosser, balösszekötő csatár; kilencszerezes reprezentatív játékos, félelmes goal lövő, „a kapusok réme.“ Helyezett lövései védhetetlenek. Tizenhét mérkőzésen 28 goalt rugott. A cseh szövetség válogatott csapatának az első két goalt ő adta be, a Rapidnak (Bécs) mind a négy goalt ő lőtte, a Germániának (Bécs) szintén négy goalt lőtt. Budapesten nagy népszerűségnek örvend.

Rónay, balszélső csatár; fiatal és társaihoz képest gyenge fizikummal bíró játékos, de kiváló lábtechnikával rendelkezik. Gyors lefutásai és pontos labdabeadásai vannak. A Manchester Unitednek, Anglia bajnokcsapatának ő rugta az egyik goalt. A válogató bizottság beállította a reprezentatív csapat ellen. Ez alkalommal kapta meg a piros sapkát, a football játékos vágyainak netovábbját.

A mérkőzés vasárnap délután hat órakor lesz a Zombori uti football pályán. Villamos végállomás. Fedett ülés. Helyárak: ülőhely egy korona, állóhely 40 fillér, diákjegy 20 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

A Szabadkai Kereskedelmi és Iparbank 1908. évi június havi forgalmi kimutatása:

Pénzkészlet:

a múlt hóról	Kor.	10944-93
Bevétel e hóban	-	963790-43
	Összesen	1004735-36
Kiadások e hóban	-	951229-17
Maradvány	-	53506-19

Betétek könyvecskére:

Állag a múlt hóról	-	1845662-56
Betételek e hóban	-	167801-23
	Összesen	2013463-79
Kivételek e hóban	-	158273-55
Maradvány	-	1855190-24

Előlegezés:

Állag a múlt hóról	-	40065-
Előlegeztetett e hóban	-	216-
	Összesen	40281-
Vissza fizetett e hóban	-	1392-
Maradvány	-	38889-

Leszámitolás:

a) Bankszerű váltók:

Állag a múlt hóról	-	719648-69
Leszámitoltatott és visszleszámitoltatott e hóban	-	442061-
	Összesen	1161709-69
Vissza fizetett e hóban	-	346118-48
Maradvány	-	815591-21

b) Hiteltulajdonosi váltók:

Állag a múlt hóról	Kor.	33817-
Leszámitoltatott e hóban	-	7800-
	Összesen	41617-
Vissza fizetett e hóban	-	6222-
Maradvány	-	35395-

c) Keszességi és betáblázott kötvények:

Állag a múlt hóról	Kor.	807630-10
Kiadatott e hóban	-	2270-
	Összesen	809900-10
Vissza fizetett e hóban	-	105790-79
Maradvány	-	704109-31
	Összes forgalom	2.702.721-70

Mucsy György, Horvátovits Ernő,
v. titkár. főkönyvelő.

Aubermann Miklós,
pénztárnok.

Utleírások, Kalauzok
Bäedeker, Grieben és Mayer-féle
kiadásban kaphatók
HEUMANN MOR
könyvkereskedésében Szabadkán.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Környöczy Ernő.

163

Pater Gondo maga is meghökken. Ot érzékenyebben sújtotta a csapás, mint bármelyiket, mert hisz azoknak csupán a maguk bajával kellett törődniök, de az ő szívet valamennyiök sorsa aggasztotta egyre. Miként fogja beváltani a reményeket, miket oly biztató színnel festett meg előttük.

De csakhamar visszatér arcára az az ismerős, ártatlan, gyermetes mosoly. Az a kép csak hűtökét akarja próbára tenni tán. Ha nem csügged, meg nem inog bizodalomuk, bizonyára segít majd rajtuk.

Tiszta, kellemesen csengő hangján újra a zarándok dalba kezdett, s hirtelen az ol-tár előtt termett.

Csak hogy mikor egészen közel lépett a képhez, ajkán egyszerre újra elnémult az ének. Ugy állt meg ott, mintha gyökeret vertek vón lábai s kitágult szeme ijedten meredt a Krisztuskép felé. Akkor aztán kinyújtotta kezét, levette a kis koronát s figyelmesen nézgetve forgatta kezében.

— Itt van rajta! Itt van rajta! — mormogta maga elé. A korona e közben kiesett ujjai közül s végiggurult a kemény, síma kőkövén.

Most már tudta Gondo atya, hogy hisz ő az Aracoeli kitesztott képét látja maga előtt.

Mindazáltal felfedezését nem kürtölte ki azonnal a népnek, hanem szokott nyugodt, méltóságos hangján kezdett hozzájuk szólni.

— Kedves testvéreim, most valami különös, érdekes eseményt fogok elbeszélni nektek.

Elmondta aztán, miként akarta egykor az angol nő a Krisztusképet elcsenni Aracoeli templomából. Ertésünkre adta azt is, miért kapta az az Antikrisztus nevet s miért tasztították oly megvetőleg ki a világbá.

— Még él emlékembe az öreg Simone képe, — folytatta aztán, — valahányszor megmutatta az igazi képet, mindig hozzátette: Ez a kicsinyke kacsó csemetett az ajtón, ez a piciny kis láb zörgetett be nálunk. Mikor pedig azt kérdeztem tőle, hogy mi lett a másik kép sorsa, azt felelte rá: Mi lett volna vele? Gazdátlan csatangoló ebek hurcolták el s szakították széjjel.

Azzal Pater Gondo pár lépést tett előre s felemelte a koronát a földről.

— Olvassátok csak magatok is! — szólt feljűk, miközben a koronát kézrőkézre adta.

A zarándokok a kezűkben tartott gyertya világánál kezdtek kibetűzni a koronán levő felírást.

A melyikük odább adta, ki is oltotta gyertyáját ott nyomban.

Mikor az utolsó gyertyafény is kialudt, Gondo atya odafordult a zarándokokhoz, kik most néma várakozással álltak körül őt.

— Azért vezettelek ide titeket, — szólt feljűk, — hogy megtaláljátok végre, ki lelketeknek gyógyulást hozhat s megmutathatja az égbe vezető utat, de hamis nyomra tértünk, mert ez ugyan, akit itt találtunk, ilyenekre nem képes, hisz az ő országa csupán e világról való. Szegény jó testvérünk ime beleőrült, mert ő mennyei áldás reményében jött ide. Eszét vette a csalódás, mikor meghallgatás nélkül kellett könyörögnie a kép előtt. — No persze! Hogy is hallgathatta vón meg őt e kép, mikor az ő országa csupán e világról való.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Egyke. Legközelebb olyan afakban jelenik meg, mint a „Mi Igaz Hitünk.“ Hazajövet a tiszteletbeli díjtalan díjnokgyakornok jelölt Syrenek nélkül bukott a mélységbe, aminek látható jeleit el nem tagadhatja. A matematikus sajnálja, hogy már csak emlékében él a kirándulás.

A szabadka—gombos—palánkai helyi-érdekű vasút-építési munkái folyamatban vannak, földmunka 95 százaléka, a hidépítési munkák 80 százaléka és a magas építmények 60 százaléka elkészült, Hódságtól Gombos-felé pedig a felépítmény sinek 8-2 km. hosszban le vannak fektetve, a folytatólagos lefektetés pedig nagy erővel folyamatban van.

Huszonötéves papi jubileum Veprődön.

Megirtuk már, hogy egyházmegyénk huszonötévesével ezelőtt felszentelt papjai jubileumuk alkalmából Baján összejöttek. Közük volt Vigyázó Vendel veprődi plébános is. Csendben, a legszűkebb baráti körben kívánta főtisztelendő plébánosunk is ez évfordulót eltölteni. Terve azonban nem sikerült. Távozás után csakhamar híre ment, hogy főtisztelendő plébánosunk jubilál. Hogyan? Nélkülünk, hivei nélkül? Nem engedjük meg! S mialatt távol volt, mi készülődünk. Ünnepelet rendeztünk, hogy egyrészt iránta tartozó hálánkat lerójuk, másrészt meg, hogy méltóan kifejező jelét adjuk ama szeretetünknek, mellyel iránta viseltetünk.

Az ünnepély napjára első szent miséjének évfordulóját július 8-át választottuk. Már július 7-én lobogó dísz öltött községünk. Este megjelent a község összes értelmisége, melynek nevében Faller Alajos jegyző üdvözölte a jubiláló plébánost. Alig fejezte be szép, átgondolt s mindenkit magával ragadó beszédét, eldördültek az üdvölvések, mire egyes zenekaruk válogatott darabokat játszott.

Másnap fényes papi segédlettel szent misét mondott a jubiláns Nagyságos Martin József kanonok ur manduktorsága mellett. A szent misén a nagy munka dacára is jelen volt falunk apraja nagya. Ott láttuk a járási főszolgabíró, Dr. Buday Pál urat, a kerület papságát, Fuchs József hódsági esperest, Buday Gerő hittanárt, Pala Ferenc zenta-alsóvárosi helyettes plébánost, Dupp Bálint kerényi- és Raible Rókus hódsági káplánokat. A szent mise alatt Fűrchrich egyik legszebb miséjét adta elő a veprődi énekhar Skultéty Andor dirigálása mellett, kinek főtisztelendő Kersch Mihály kulai plébános, hírneves zenész a szép siker fölötti csodálkozását s meleg köszönetét fejezte ki.

Lélekemelő volt a mise utáni átvonulás a plébániára. 80 fehér ruhás leányka haladt a jubiláns és vendégei előtt. Az iskolás gyermekek és a nép a plébánia diszkertjében foglaltak helyet, mire nt. Heitzmann Ferenc káplán néhány szóban megemlíti, hogy mért is jelentek meg a gyermekek s hivek ünnepi díszben. Utána Faller Valéria Szeipl Tinike, Polich Erzs, Páth Anna, Heim Anna és Gálk Gizike üdvözölték a plébánost, ki örömkönyvek között szép szavakban mondott köszönetet hiveinek, hogy eddig szót fogadtak s nehéz munkáját megkönnyítették. Kéri, hogy ezentul is igyekezzenek vállaltva segítségére lenni s gyermekeik még több örömet fognak nekik szerezni.

Erre következtek a tisztelgések:

A községi elöljárósa, szónok: Faller Alajos jegyző. Az iskolaszék, szónok: Resz Mihály kereskedő. A tanítótestület, szónok Skultéty Andor kántortanító. Az ifjuság, szónok Fátyol József jogász. A Magyar Népkör, szónok Futó Mihály Gazda. A kath. Népszövetség, szónok Heitzmann káplán. A harmadrendűek s egyéb vallásos társulatok, szónok: Manhardt Bálint Molnár. A kerületi papság, szónok Bach János kerületi esperes. Az értelmiség szép dísz tárggyal, a harmadrendűek egy 60 cm. magasságú faragott oberammermanni feszülettel, a Zónicsalád egy díszes dupla stólvával kedveskedett a jubilánsnak, kinek a küldöttségek minden egyes tagjához volt néhány szives, köszönő s buzdító szava.

A harminc terítékű asztalnál az ebéd alatt bőven hangoztak el szebbnél-szebb toasztok, melyekben megemlékeztek a szónokok a még fiatalos erőben levő, de fáradhatatlan s gondteli működés alatt telje-

sen megöszült plébános ur nagy s feledhetetlen érdemeiről, melyeket mint lelkes hazafi a boszniai okkupációban s mint buzgó pap 25 év alatt a lelképásztorkodás terén szerzett. Dr. Buday Pál főbíró egészségére a jubiláns plébános és Bach János kerületi esperes emeltek köszönő szavak kíséretében poharat. Este 8 óra felé oszlott csak szét a társaság, mely mindvégig lelkes hangulatban volt, ami csak a kisgazda ritka szivességéről tesz tanúságot.

Végül még csak azt akarom megjegyezni, hogy feledhetetlen napja marad ez mind a jubiláns plébánosnak, mind a községnek, erre engednek legalább következtetni a száz meg száz könnybelábadt szem-párok. Adja a jó Isten, hogy ezt a szép összhangot soha többé semmi se zavarja meg. Ad multos annos vivat jubilans!

k.

Felkérjük tudósítóinkat és mindazokat, akik lapunkkal levélileg óhajtanak érintkezni, hogy ezentul lapunknak szánt leveleiket így címezzék

SZÖVETKEZETI NYOMDA

és

**HIRLAPKIADÓ VÁLLALAT
SZABADKA.**

HIREK.

— **Adomány a sajtóegyesületnek.** Körömöczy Ernő, kumbajai káplán és Erdődy ujmisés áldozár, a katolikus sajtóegyesületnek tíz koronát adományoztak.

— **Választások Moholon.** Moholon a napokban adótisztte Kajkovits Pétert Muzsláról, másodirnokká Maeszkásky Sándort és rendőrfővezetőnek Oláh Pétert választották meg.

— **Eljegyzés.** Balázs G. Árpád temerini községi tanító folyó hó 4-én eljegyezte Városi Mihály tiszakálmánfalvi jegyző leányát, Gizikét.

— **Nyerőnevek.** A szabadkai I-ső nőegylet által jótékony célra kisorsolt kávé terítéket „Paula” és „Szaniszló” nevek nyerték.

— **Szaktanácskozmány a katonák mezőgazdasági oktatása érdekében.** Az „O. M. G. E.” felirattal fordult Darányi földművelésügyi miniszterhez, mely feliratában a gazdaközönség köszönetét tolmácsolja a miniszter azon intézkedéséért, melylyel lehetővé tette az első lépéseket a rendes szolgálatban álló katonaság mezőgazdasági oktatása és foglalkoztatása érdekében. Miután pedig az e téren végzett kísérlet hasznos eredményekkel biztat, felkéri az O. M. G. E. a minisztert, hogy hasson közre abban hogy a hadügyi és honvédelmi miniszter is hathatósan karolják fel ez ügyet, sőt intézkedjék abban az irányban is, hogy a szükségessé teendő megbeszélése és a tervszerű oktatás bevezetése érdekében az illetékes körök bevonásával, még ez év őszén egy szaktanácskozmány tartassék.

— **Egy kis leány tragikus halála.** Kossuthfalváról írják: Alig maradt ki az iskolából a 12 éves Stanyó Mariska, Stanyó József kossuthfalvai lakos leánykája, szolgálatba adták Ungár Pál földbirtokoshoz. A napokban a reggeli órákban a konyhában tüzet akart gyújtani és hogy a fa jobban égjen, petróleummal öntötte le, de szerencsétlenségére, mert az egész kanna tartalma meggyult, a kannát a petróleum szétrobbantotta és az égő petróleum a kis leányra csapódott, mire a ruhája egy pillanat alatt lángba borult. A kis leány sikoltozására a házbeliök oda futottak, de már teljesen összeégye találtak. A kis leány édesanyja fájdalomában annyira rosszul lett, hogy életbenmaradásához kevés remény van.

— **Valuta láttelel.** Egy vidéki orvos a hozzája visum-repertumért vetődő elagyabugyált páciensről a következő „láttelel”-et állította ki:

„A balpofán egy ezüst forint nagyságú horzsolódás; a jobb pofán egy husz koronás

arany kiterjedésű zuzódás; a térdkalácson két darab egy koronás nagyságú ütés és a hátán hét darab huszfílleres nagyságú bőrhámlás, tehát az egész testen 25 korona 40 fillér összegű külérőszak.”

— **Magyar ember kálváriája.** Ez alatt a sokat sejtő cím alatt az amerikai „Magyarok Vasárnapja” újságban olvassuk a következőket: Szinte kifogyhatatlanok a mindenféle fajta és természetű kvártélyos tragédiák. Ily szomorú kimenetelű kvártélyos-históriának a szerencsétlen hőse Kiss László honfitársunk, aki mintegy négy évvel ezelőtt jött ki Amerikába. Bár Kiss, aki igen józanul gondolkodó ember volt, s okult a sok kvártélyos-histórián — nem akart senkit lakásába felvenni, azonban a mostani rossz munkaviszonyok rákényszerítették arra, hogy megcsappant jövedelmét kvártélyosok tartásával pótolja. A kvártélyosokkal beköltözött a békétlenség is az egyébként békés tanyába. Kiss Lászlót mélyen elszomorította feleségének a hűtlensége s hidegsége s szép szavakkal igyekezett a lelkére hatni! Nem-hogy magába szállt volna a lelketlen aszszony, hanem gonosz tervet főzött ki s urát egy szép napon elfogatta. Egy évig ült Kiss a börtönben, amíg végre jóbarátai megkönnyíték rajta s kiváltották. Egyenesen a lakására ment, ahol felesége szeretetteljes fogadtatása helyett azt nyerte, hogy a főkvártélyos kidobta a maga lakásából. Kist annyira elszomorította az eset, hogy teljesen elvesztette életkedvét, mindez végeztül azzal záródott, hogy Kiss felesége megszökött s a szerencsétlen vigasztalhatatlan ember a vonat kerekéi elé vetette magát. Így fejeződött be a Kiss László amerikai kálváriája!

— **Megveszett gyermek.** Nedelyko Velkó, martonosi fiut több hónappal ezelőtt megmarta a veszett kutya. A fiut felvitték a budapesti Pasteur intézetbe, ahonnan hossz-szas megfigyelés után hazabocsátották. Sokáig volt otthon a fiu és semmi gyanusat nem vettek rajta észre. Tegnapelőtt azonban kitört rajta a veszettség. Megkötözve a szegedi kórházba akarták szállítani, de utközben meghalt.

— **Letartóztatott szélhámós.** Sarnyai álnéven Kovács Márton, magyarokiszai illetőségű embert tartóztatott ma le rendőrségünk. Sarnyai harmadfél évet ült már csalás miatt. Legutoljára Nagy Antal, törökkanizsai lakost csapta be, akinek a más házát, mint a sajátját adta bérbe koromszajjal együtt, s ezért 400 korona előleget fel is vett. Szegeden 15—16 csalás miatt van ellene folyamatban a rendőri nyomozás. Rendőrségünk most értesítést kér a szegedi rendőrségtől, hogy is állott Sarnyai szénája.

— **Okirathamítás.** Székelyudvarhelyről táviratilag értesítették rendőrségünket, hogy ott egy 26 évesnek látszó fiatalember a szabadkai rendőrség által látamozott gyűjtőívvel jár, melyen a maga részére gyűjt könyöradományokat, hogy betegségének gyógyítása végett fürdőbe utazhassék. Rendőrségünk ily gyűjtőívet nem állított ki, amiről táviratilag értesítette a kérdezősködő rendőrséget. Az okirathamítónál van még egy állítólag a szabadkai kórház igazgató orvosa által kiállított ajánló levél is.

— **Eladta, ami je nincs.** Pavlucsek János, verucsi lakos ma bejarta a várost, s fünek-fának kínálta a disznóit. Sikerült is neki négy vevőt találni, akiktől 4 korona előleget vett. Kitünt azonban utólag, hogy Pavlucseknek egyetlen disznója sincs. Csalás miatt indították meg ellene az eljárását.

Zsidó babonák.

Tetszik tudni, a zsidók csupa felvilágosodottság; ők nem babonásak, csak mi, szegény keresztények vagyunk a babonák rabszolgái. Hogy ez azonban épen az ellenkezőleg van, bátrak vagyunk ideiktatni néhány zsidó babonáságot, melyeket a héber ethnografusok nem írnak meg, a héber kiadók pénzért sem adnának ki. Ime a zsidó babonák:

A halottat padlón terítik ki. Mikor elviszik, a feje helyén egy tojáson keresztül

A városi tűzoltó laktanyával szemben 446-30-10

SAROK TELEK

szabad kézből
ELADÓ.

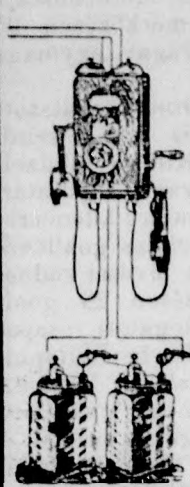
Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-utca 233. szám alatt.

„Gépész“

című műszaki lap az egyedüli, mely hivatásosan foglalkozik a gépészek társadalmi helyzetével és ingyenes közvetítésével, melynek előfizetési ára egész évre 4 korona, félévre 2 korona 10 fillér. A gépész és kazánfűtői vizsgára előkészítő kézikönyv 2 korona 85 fillér. Kazánfűtői és összes gépészeti vizsgákra előkészítő kézikönyv 180 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér. Villamossági káté villanycsengők és telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér. Aratógépek szerkezete és kezelése 1 korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti zsebnaptár, mely a gépészeti tudnivalók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:
Szeghalom.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye
o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-15

Vizvezeték- és fürdőberendezések a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

Második kiadás!

Keves röpirat éri Magyarországon a második kiadást. Ezen kevesek közé tartozik a

„SZÓIMÁDÁS.“

című politikai röpirat, mely első kiadásában 120,000 példányban kelt el, s most újabb 15,000 példányban jelent meg.

A „Szóimadás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.
Kapható: kiadóhivatalunkban.

Maklatur papiros

100 kiló 12 korona

kapható lapunk kiadóhivatalában
Rákóczi-utca 20. szám.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala.

A főtisztelendő papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előírt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papiron) ivenként	—	08	17	Informatio de Capellanis 10 péld.	—	30
2	Bérmáltak anyakönyve " " "	—	08	18	Informatio de Parochis	—	40
3	Egybekeltek anyakönyve " " "	—	08	19	Kivon. a kereszteltek anyakönyvéből (mer. pap.) 50 drb	1	50
4	Meghaltak anyakönyve " " "	—	08	20	Születési bizonyítv. polgári házasságkötéshez	1	—
5	Misealapítványok naplója " " "	—	05	21	Bérmacédula	—	20
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	—	06	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. pap.)	1	50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	—	06	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből " " "	1	50
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	—	06	24	Családi értesítő	1	50
7	Kegyes alapítványok naplója " " "	—	05	25	Eljegyzési értesítés	1	—
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása beliv	—	06	25b	Insinuatio sponsalium	1	—
8a	" " " küliv	—	06	26	Dimissio	1	—
9	Templompénztári napló " " "	—	05	27	Alapító levél 25 drb	1	—
10	Templompénztári számadás, küliv	—	06	28	Nyugtakönyvecske az egyh. pénzt. adósai számára	1	—
10a	" " " beliv	—	06	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon. 10 péld.	—	40
11	Relatio de statu Parochiae 10 péld.	—	40	30	Latin misejegyzék 10 iv	—	40
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	—	40	31	Párber napló 10 iv	—	40
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	—	40	32	Kötelezvény 50 drb	1	—
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	—	40	33	Gyónó cédula 500 drb	2	—
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	—	20	34	Ésketési bizonyítv. anyakönyvi bejegyzéshez 50 drb	1	—
16	Értesítvény népoktatási intézetekről	—	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg) 50 drb	1	—
				35n	" " (német szöveg) 50 drb	1	—
				35b	" " (bunyevác szöveg) 50 drb	1	—
				36	Jegyések anyakönyve (merített papir) ivenként	—	08
				37	Hirdetési bizonyítvány 50 drb	1	—

Ki nyomtatvány-szükségleteit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.
Szabadka, 1908 március 1.

A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz. igazgatósága.

Izzadás ellen

Láb-, kéz-, hónalj-
Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, bűzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.
Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszer-tárában Szabadkán.

416-31

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.